

1 april Paaszondag

1 April Easter Sunday

Weer

Regenbuien, winderig, schraal, koud.

Inlichtingen

The Guards Armoured Division (GAD) zal Enschede in een omsingeling proberen te veroveren. Westelijk van Enschede zullen eenheden van deze pantserdivisie het kanaal proberen over te steken via de route Beckum - Boekelo - Lonnekerbrug om zo door te kunnen stoten naar het vliegveld, terwijl andere via Haaksbergen naar de Oldenzaalsestraat in Enschede zullen oprukken.

Omdat de GAD verder doorgestoten is dan de 43rd Div met haar 8th Arm Bde en daardoor dichterbij de omgeving van Hengelo is gekomen, komen er berichten van deze divisie (GAD) binnen die voor ons interessant zijn, nl.:

Borne wordt alleen door infanterie zonder kanonnen en tanks bezet gehouden; voor Zenderen geldt hetzelfde.¹ In Delden graaft de vijand zich in rond het station en de school en heeft de St. Annabrug van springlading voorzien. De bruggen bij Hengelo worden nog steeds bewaakt door een groot aantal parachutisten die 88mm kanonnen in zuidoostelijke richting hebben opgesteld.

De Duitsers hebben zich voornamelijk teruggetrokken achter de kanaallinie Zutphen - Enschede, het Twentekanaal. In de Achterhoek en Twente voert de vijand een vertragend gevecht door bruggen op te blazen, kleine vastberaden eenheden met anti-tankkanonnen op te stellen en verder sluipschutters en Panzerfausten in te zetten.

Eerdere inlichtingen hebben ervoor gezorgd dat Hengelo op het "verlanglijstje" is komen te staan van het 30 Corps, omdat daar zgn. T Force Targets (Task Force Targets: doelen voor de eenheid met speciale opdrachten) zijn.

Weather

Showers, windy, bleak, cold.

Intelligence

The Guards Armoured Division (GAD) will try to conquer the town of Enschede in one encircling move. West of Enschede units will try cross the canal (Twenthe Canal) via Beckum - Boekelo - Lonneker bridge, in order to push through to the aerodrome, while other units will advance to Oldenzaalsestraat in Enschede via Haaksbergen.

Because the GAD have thrust farther than the 43th Div with her 8th Arm. Bde and therefore having got closer to the vicinity of Hengelo, messages start arriving from this division (GAD) that are interesting to us, viz.:

Borne is held by infantry only without guns and tanks; for Zenderen the same applies.¹ In Delden the enemy digs in around the station and the school and has set demolition charges to the Anna bridge. The bridges at Hengelo are still guarded by a great number of paratroopers who have positioned 88mm guns pointing in southeast direction.

The Germans have retreated mainly behind the canal line Zutphen - Enschede, the Twenthe Canal. In the Achterhoek and Twente the enemy pursues a delaying fight by blowing up bridges, positioning small determined units with PAKs (anti-tank guns) and further by employing snipers and Panzerfausts. Earlier messages brought about that Hengelo was put on the list of the 30th Corps, because there are so-called T Force Targets (Task Force Targets: targets for the unit with special assignments). These again are divided into A-targets and B-targets. In Hengelo there are an A- and a B-target.²

Deze zijn weer onderverdeeld in A-doelen en B-doelen. In Hengelo bevinden zich een A- en een B-doel.² Daarover worden in de documenten van het 30 Corps de volgende opmerkingen gemaakt:

1. Als Appendix "A" is een lijst van de T-Force doelen toegevoegd, die hoogstwaarschijnlijk in ons opmarsgebied aangetroffen zullen worden.
2. Eenheden die verantwoordelijk zijn voor de plaatsen waar elk van het genoemde type A-doel zich bevindt, zullen daarbij onmiddellijk bewaking plaatsen om daarmee beschadiging of diefstal van het object te voorkomen.
3. De bewaking zal NIET verwijderd worden, totdat toestemming is verkregen van het 2nd Army via 30 Corps of totdat de bewaking van de T Force het heeft overgenomen.
4. Eenheden melden aan de Staf van 30 Corps, wanneer zij een bewaking hebben geplaatst bij T-doelen en eveneens wanneer de T-Force bewaking het heeft overgenomen.
5. Een compleet overzicht van alle T-doelen aan het front van de 2nd Army is ook doorgegeven aan de divisies en de 8 Armd Bde.

Het Hengelose A-doel is: Hazemeyer met "AA and naval fire control gear" (antiluchtdoel- en marinevuurleidingsysteem)

Het B-doel is Stork met: "Heavy electrical equipment" (zware elektrische installatie)

Het 30 Corps noteert in zijn luchtmachtrapport dat de Duitsers op de vlucht geslagen zijn en zich in colonnes richting hun vaderland bewegen:

Zwanenzang: Lange colonnes die zich van kop tot staart in oostelijke richting voortbewegen, zijn niet het monopolie van de geallieerden alleen. Hun terug-naar-huis-instinct drijft de bezetters van Noord-Nederland blijkbaar terug naar hun gebombardeerd vaderland. En terwijl zij op weg zijn, worden zij onder handen genomen door de bijzonder sterke eenheden van de 83 en 84 Groep (zij nemen o.a. de weg Haaksbergen - Enschede onder handen) gevechtsbommenwerpers die 901 vluchten

In the documents of the 30th Corps the following remarks are made about this:

1. As appendix "A" a list is added of the T-Force targets, that most probably will be encountered in our advance area.
2. Units that are responsible for places where each of the type A-target mentioned above is, will immediately set a guard over these to prevent damage or theft of the object.
3. The guard will NOT be removed, until permission is given from the 2nd Army by way of 30th Corps or until the guard of the T-Force have taken over.
4. Units will report to the HQ of 30th Corps, when they have set a guard at T-targets and also when the T-Force guard have taken over.
5. A complete survey of all T-targets at the front of the 2nd Army have also been passed to the divisions and the 8th Arm. Bde.

The Hengelo A-target is: Hazemeyer with "AA and naval fire control gear" .

The B-target is Stork with: "Heavy electrical equipment" .

The 30th Corps make a note in their air force report that the Germans have taken to flight and are moving in columns in the direction of their fatherland: *Swan Song: Long columns head to tail moving EAST are not the monopoly of the Allies. The homing instinct is evidently driving the occupants of NORTH HOLLAND back to their punctured fatherland. And as they go they are being hit - in spite of poor weather with low cloud and bad visibility and in spite of the flak that they carry with them - with very strong forces of 83 and 84 Group fighter bombers: a total of 901 sorties were flown (...)* The area was HAAKSBERGEN - HENGELO - ENSCHEDE - GRONAU and the claims included tanks, guns, horse-drawn transport and MET.³

The weather plays tricks upon the R.A.F. The flights planned around Hengelo among others, are cancelled. Photo reconnaissance is not possible either.⁴

hebben uitgevoerd - ondanks het slechte weer met laag hangende bewolking en slecht zicht en ondanks het luchtafweergeschut dat zij met hen meevoeren. (...) Het gebied besloeg Haaksbergen - Hengelo - Enschede - Gronau. De luchtmacht claimde tanks, kanonnen, paard-en-wagens en vijandelijk militair transport uitgeschakeld te hebben.³

Het weer speelt de R.A.F. parten. De vluchten die o.a. rond Hengelo gepland zijn, worden afgelast. Ook fotoverkenning is niet mogelijk.⁴

Algemeen

Tijdsverandering: de klok wordt vannacht een uur vooruit gezet, zgn. B-time, ofwel de dubbele zomertijd. Dit gebeurt ook in Nederland getuige de mededeling in de krant:

Zomertijd op 2 April.

Officieel wordt medegedeeld, dat den 2en April 1945, 's morgens 2 uur, dus in den nacht van Zondag op Maandag, de zomertijd weer wordt ingevoerd. Op dat oogenblik worden de openbare uurwerken één uur vooruitgezet, namelijk van 2 op 3 uur.⁵

Het 30 Corps geeft 43rd Div de opdracht een brigade te plaatsen in het gebied Lochem - Ruurlo, een in het gebied Goor en een in het gebied Hengelo. Zijn ze in deze gebieden afgelost door 4 Cdn Armd Div, dan moet 43rd Div zich concentreren in het gebied tussen Wegdam - Beckum - Haaksbergen - Borculo en zich voorbereiden op een verdere rol in de flankverdediging van het 30 Corps.

43 Div heeft de 214th Bde laten oprukken langs de lijn Aalten - Lichtenvoorde - Groenlo - Eibergen - Neede - Borculo in de richting van Diepenheim - Goor, daarbij ondersteund door 13th/18th Royal Hussars. Hoofddoel van deze eenheden is de brug ten zuiden van Goor, Hengelerbrug, te veroveren. De 129th Bde heeft als route Halle - Ruurlo - Barchem - Lochem en wordt ondersteund door de 4th/7th Royal Dragoon Guards (RDG). Hun doel is een oversteek bij Lochem of Diepenheim te realiseren.

General

Time change: tonight the clock is set one hour ahead, so-called B-time, or double summertime.

According to a report in the paper this also happens in the Netherlands:

Summertime on 2 April.

'It is officially announced that on the 2 April 1945, in the morning at 2 o'clock, i.e. in the night of Sunday to Monday, summertime is reintroduced. At that moment the public clocks will be advanced by one hour, to wit from 2 o'clock to 3 o'clock'.⁵

The 30th Corps orders 43rd Div to place a brigade in the area Lochem - Ruurlo, one in the area Goor and one in the area Hengelo. When they are relieved by 4 Cdn Arm. Div, then 43rd Div must concentrate in the area between Wegdam - Beckum - Haaksbergen - Borculo and prepare for a further role in the flank defence of the 30th Corps.

43rd Div. have the 214th Bde advanced along the line Aalten - Lichtenvoorde - Groenlo - Eibergen - Neede - Borculo in the direction of Diepenheim - Goor, supported by the 13th/18th Royal Hussars.

Main target of these units is to capture the bridge to the south of Goor: the Weldammer bridge.

The 129th Bde have the route Halle - Ruurlo - Barchem - Lochem and are supported by the 4th/7th Royal Dragoon Guards (RDG). Their target is to establish a crossing at Lochem or Diepenheim.

The 130th Bde stays on reserve and in the meantime have moved itself from Anholt in northerly direction via Varsseveld - Ruurlo to the area Geesteren - Wegdam.

The C-squadron 49th APC Royal Tank Regiment (79 Arm. Div., a division with specialised tank units like tracked amphibian vehicles (Buffaloes), flame-thrower tanks (Crocodiles), armoured personnel carriers (Kangaroos) etc.) (These specialised vehicles were nicknamed "Funnies" and had proved their worth on the Normandy beaches) crosses the Rhine at Calcar via the Blackfriars bridge - Speldrop - Millingen - Anholt - Lichtenvoorde - Beltrum - Borculo to join the 43rd Div.⁶

De 130th Bde blijft in reserve en heeft zich inmiddels verplaatst vanuit Anholt in noordelijke richting via Varsveld-Ruurlo naar het gebied Geesteren - Wegdam.

Het C-eskadron 49th APC Royal Tank Regiment (79 Armd Div, een divisie met gespecialiseerde tankeenheden als amfibische tanks (Buffaloes), vlammenwerpertanks (Crocodiles), gepantserde personeelsvoertuigen (Kangaroos) e.d. Deze specialistische pantservoertuigen hadden de bijnaam gekregen: Funnies) trekt bij Calcar de Rijn over via de Blackfriars bridge - Speldrop - Millingen - Anholt - Lichtenvoorde - Beltrum - Borculo om zich daar aan te sluiten bij de 43rd Div.⁶

Beckum

Op 1 april om 08.00 uur trekt het 5e Bataljon van de Coldstream Guards (infanterie) van de Guards Armoured Division na lichte tegenstand Beckum binnen. Het bataljon komt uit de richting Neede - Sint Isodorushoeve - Bentelo en is op weg naar de Lonnekerbrug bij Enschede. Het B-eskadron van Maj. Priestly, 1st Armd Coldstream Guards (tanks), begeleidt deze eenheid. Er worden 110 Duitsers krijgsgevangen gemaakt.⁷ Tanks nemen voorlopige posities in o.a. kruising richting Boekelo, Sluitedijk. Vandaaruit trekken ze door naar Boekelo, Twakkelo, de Lonnekerbrug voor Enschede.

Beckum

On the 1st of April at 08.00 hours the 5th Bat of the Coldstream Guards (infantry) of the Guards Armoured Division marches into Beckum after light resistance. The battalion comes from the direction of Neede - Rietmolen and is on its way to the Lonneker bridge at Enschede. The B-squadron of Maj. Priestly, 1st Arm. Coldstream Guards (tanks), accompanies this unit. 110 Germans are taken prisoner.⁷ Tanks take up position at the crossroads in the direction of Boekelo, Sluitedijk.

■ *1e Pantserbataljon Coldstream Guards deelt sigaretten uit in Beckum, Haaksbergerstraat 191*

■ *1st Armd Bn Coldstream Guards in Beckum handing out cigarettes, Haaksbergerstraat 191*

Foto: Fikkert Archief: Stichting Oald Hengel

■ *1e Pantserbataljon Coldstream Guards in Beckum*

■ *1st Armd Bn Coldstream Guards in Beckum*

Foto: Fikkert Archief: Stichting Oald Hengel

■ *1e Pantserbataljon Coldstream Guards in Beckum, Haaksbergerstraat 191a*

■ *1st Armd Bn Coldstream Guards in Beckum, Haaksbergerstraat 191a*

Foto: Fikkert Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Geneeskundige eenheid, 128 Field Ambulance in Beckum, Schoolweg*

■ *128 Field Ambulance R.A.M.C. in Beckum, Schoolweg*

Foto: Fikkert Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Commandant verkenningswagen (Humber) van de Coldstream Guards bezig met kaartstudie in Beckum*

■ *Recce group (Humber) Coldstream Guards studying maps in Beckum*

Foto: Fikkert Archief: Stichting Oald Hengel

■ *1e Pantserbataljon Coldstream Guards in Beckum, Haaksbergerstraat 191*

■ *1st Armd Bn Coldstream Guards in Beckum, Haaksbergerstraat 191*

Foto: Fikkert Archief: Mw. Kosterink

■ *1e Pantserbataljon Coldstream Guards deelt sigaretten uit in Beckum, Haaksbergerstraat 191*

■ *1st Armd Bn Coldstream Guards in Beckum handing out cigarettes, Haaksbergerstraat 191*

Foto: Fikkert Archief: Mw. Kosterink

■ *Mannen van de Coldstream Guards bezig met maaltijdbereiding*

■ *Men of Coldstream Guards cooking food*

Foto: Fikkert Archief: Stichting Oald Hengel

■ *Verkenningsgroep (Dingo) van de Coldstream Guards bezig met kaartstudie in Beckum*

■ *Recce group (Dingo) Coldstream Guards studying maps in Beckum*

Foto: Fikkert Archief: Stichting Oald Hengel

■ Voedselbereiding in de berm bij Beckum

■ Cooking food on the roadside in Beckum

Foto: Fikkert Archief: Stichting Oald Hengel

■ Gelukte paaseieren in Beckum

■ The Easter eggs in have turned out well in Beckum

Foto: Fikkert Archief: Stichting Oald Hengel

■ Eieren pellen in Beckum, Haaksbergerstraat 199

■ Peeling eggs in Beckum, Haaksbergerstraat 199

Foto: Fikkert Archief: Stichting Oald Hengel

Barchem

Vanuit Halle trekt de 129th Bde (4th Bn Wiltshire Regt, 5th Bn Wiltshire Regt en 4th Somerset Light Infantry: 4SLI) met steun van 4th/7th Royal Dragoon Guards (4/7 DG) naar Ruurlo op weg naar Barchem. Het is nu 00.30 uur. In Ruurlo wordt de tegenstand gebroken. De 20 mm kanonnen worden uitgeschakeld en de huizen gezuiverd. Zo ook de bossen aan weerszijden van de weg.

Om 09.15 uur bereiken de troepen de rand van Barchem. Het 3e peloton A-eskadron 4/7 DG trekt Barchem binnen ten koste van een Sherman- en een Stuarttank. De infanterie (4SLI) trekt het dorp te voet binnen en schakelt er Panzerfaust-eenheden uit. Tegen 11.00 uur was Barchem gezuiverd en kunnen de eenheden doorstoten naar Lochem.

De commandant van de 8th Armd Bde, Brig. Prior-Palmer, houdt vervolgens om 18.20 uur een briefing in Barchem, waar hij de commandanten van de Sherwood Rangers Yeomanry, 12 KRRC en 147 Field Regt RA de opdracht geeft de St. Annabrug, Delden, en Oelerbrug, Hengelo, te veroveren. Beide bruggen zijn het meest geschikt voor tanks en ander zwaar materieel. Aan deze groep wordt toegevoegd het A-eskadron van de Royal Dragoons (Royals). De voorhoede zal bestaan uit twee pelotons Royals, een compagnie 12 KRRC, een batterij 147 Fd Regt, het B-eskadron Notts Yeo met de staf van de Notts en die van 12 KRRC. Daarachter volgt het A-eskadron Notts Yeo, D-compagnie 12 KRRC, de rest van 147 Fd Regt en van het A-eskadron Royals, tenslotte de brigadestaf Operatiën. Morgen, 2 april, om 04.00 uur moet deze operatie beginnen.⁸

Lochem

De tocht van 129th Bde en 4/7 RDG wordt voortgezet richting Lochem. De brug over de Berkel blijkt nog intact te zijn.⁹ Lochem zal vanuit twee kanten benaderd worden: via de Barchemseweg (4 en 5 Wiltshire) en via Zwiep langs de rand van de Lochemse Berg (4SLI).¹⁰

Barchem

From Halle the 129th Bde (4th Wiltshire Regt, 5th Bn Wiltshire regt and 4th Somerset Light Infantry: 4SLI) marches on Ruurlo on the way to Barchem with support from the 4th/7th Royal Dragoon Guards (4/7 RDG). It is now 00.30 hours. In Ruurlo resistance is broken. The 20mm guns are knocked out and the houses are mopped up. So are the woods on either side of the road.

At 09.15 hours the troops reach the outer limits of Barchem. The 3rd troop A-squadron 4/7 DG marches into Barchem at the cost of a Sherman- and a Stuart-tank. The infantry (4SLI) marches into the village on foot and eliminates Panzerfaust units. By 11.00 hours Barchem has been mopped up and secured and the units can push on to Lochem.

The commander of the 8th Arm. Bde, Brigadier Prior-Palmer, then holds a briefing at Barchem, where he orders the commanders of the Sherwood Rangers Yeomanry, 12th KRRC and 147 Field Regt RA to capture the St. Anna bridge, Delden and the Oeler bridge, Hengelo.

These two bridges are best suited to carry tanks and other heavy equipment.

To this group are added the A-squadron of the Royal Dragoons (Royals). The vanguard will consist of two troops of Royals, one company 12 KRRC, one battery 147 Fd Regt, the B-squadron SRY with the HQ of the SRY and that of the Fd Regt and of the A-squadron Royals, finally the Brigade HQ Operations.

Tomorrow, 2 April, at 04.00 hours this operation must begin.⁸

Lochem

The march of the 129th Bde and the 4/7 RDG is continued in the direction of Lochem. As it turns out, the bridge over the Berkel is not destroyed.⁹ Lochem will be approached from two sides: via the Barchemseweg (4 and 5 Wiltshire) and via Zwiep along the border of the Lochemse Berg (4SLI).¹⁰

Tegen 12.00 uur bereikt de spits van 4/7 RDG de rand van Lochem. Iedereen is de uitputting nabij; vooral de infanterie die naast de nachtelijke gevechten grote afstanden te voet heeft afgelegd. Desondanks gaat het 1e peloton C-eskadron 4/7 DG met een compagnie infanterie 4SLI op pad om een paar straten te zuiveren. Vanuit het zuidoosten naderen deze eenheden de stad, daarbij onder vuur genomen door Spandaus, Panzerfausten en andere infanteriewapens. Tijdens die actie wordt een tank van 4/7 RDG uitgeschakeld, Trp. H.W. Carwardine sneuvelt daarbij. De infanterie krijgt het zwaar te verduren met het zuiveren van de bossen aan de westelijke zijde van de Barchemseweg. De gevechten houden aan ook langs de weg ten zuiden van de stad. Ten slotte worden de Sherwood Rangers erbij geroepen samen met 12 KRRC. SRY komt uit de richting Ruurlo. Daar laten ze een peloton van het A-eskadron samen met een verkenningseenheid achter.

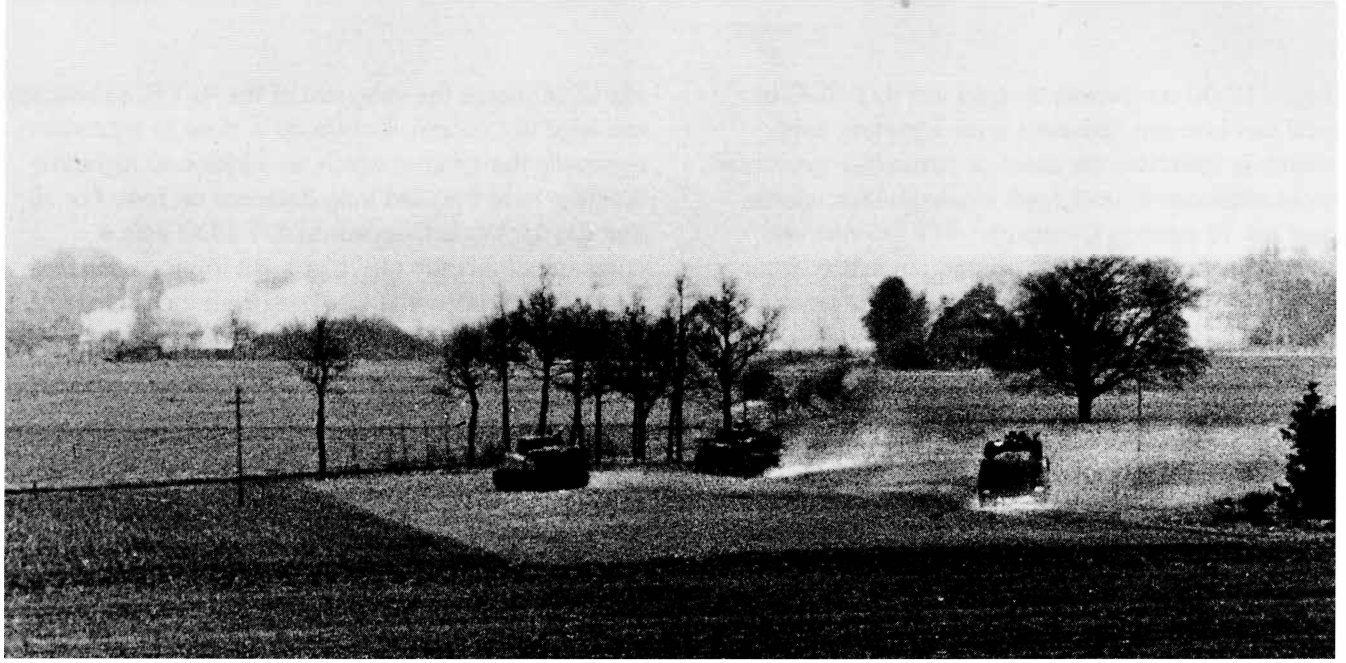
By 12.00 hours the vanguard of the 4/7 RDG reaches the edge of Lochem. Everybody is close to exhaustion; especially the infantry which, in addition to nighttime fighting, have travelled long distances on foot. For all that the 1st troop C-squadron 4/7 RDG with a company of infantry (4SLI) sets out to mop up a few streets. In approaching the town from the southeast these units are fired at by Spandaus, Panzerfausts and other infantry weapons. During this action a tank of the 4/7 RDG is knocked out, Trp. H.W. Carwardine is killed. The infantry have a hard time mopping up the woods at the western side of the Barchemseweg. The fighting continues also along the road south of the town. Finally the Sherwood Rangers are called in together with the 12 KRRC. SRY arrives from Ruurlo. There they leave behind a troop of the A-squadron together with a reconnaissance unit.

■ *4e peloton A-eskadron Sherwood Rangers Yeomanry in actie bij Barchem*

■ *4 Troop A squadron Sherwood Rangers Yeomanry in action near Barchem
Left tank: Cpl. Spoons, centre: Sgt. O'Pray, right: Lt Mellows*

Collection: P. Mellows MC

■ *4e peloton A-eskadron Sherwood Rangers Yeomanry in actie bij Barchem*

Collection: P. Mellows MC

■ *4 Troop A squadron Sherwood Rangers Yeomanry in action near Barchem Lead tank: Lt. Mellows, 2nd: Sgt. O'Pray, 3rd: Cpl. Spoor*

■ *4e peloton A-eskadron Sherwood Rangers Yeomanry in actie bij Barchem*

■ *4 Troop A squadron Sherwood Rangers Yeomanry in action near Barchem Left tank: Cpl. Spoor, centre: Sgt. O'Pray, right: Lt Mellows*

Collection: P. Mellows MC

■ *4e peloton A-eskadron Sherwood Rangers Yeomanry in actie bij Barchem*

■ *4 Troop A squadron Sherwood Rangers Yeomanry in action near Barchem*

Left tank: Cpl. Spoor, centre: Sgt. O'Pray, hit by bazooka: black smoke, right: Lt Mellowes

Collection: P. Mellowes MC

De rest van het A-eskadron SRY trekt verder en neemt posities in langs de weg Barchem - Lochem onder aan de Lochemerberg ter hoogte van 't Stekholt. De infanterie, 12 KRRC, dan nog bij Ruurlo, krijgt om 14.00 uur tot taak de bossen ten oosten en ten westen van de zuidelijke weg naar Lochem te zuiveren. Om 16.00 uur bereikt de leidende compagnie Barchem. Het is dan duidelijk dat 4 SLI het hoog gelegen gedeelte al in bezit heeft, dat uitzicht biedt op de bossen van de Lochemerberg. Daarmee is de taak van 12 KRRC deels uitgevoerd. Om 18.30 uur zijn de bossen gezuiverd en neemt het bataljon posities in op de kruising links van de weg (de weg naar Maatkamp).

The remainder of the A-squadron SRY marches on and take up positions along the road Barchem - Lochem at the foot of the Lochemse Berg off 't Stekholt. The infantry, 12 KRRC, at that time still at Ruurlo, are assigned at 14.00 hours to mop up the woods east and west of the southern road to Lochem. At 16.00 hours the lead company reaches Barchem. Then it is clear that 4SLI have already captured the higher ground, that gives a view on the woods of the Lochemer Berg. With that the task of 12 KRRC is partly executed. At 18.30 hours the woods have been mopped up and the battalion take up positions on the crossroads to the left of the road (the road to Maatkamp).

Het A-esk SRY, dat 4SLI te hulp is gekomen in hun poging Lochem vanuit het oosten binnen te vallen, voert een opmerkelijke actie uit op de Hoge Enk: *Het resultaat van deze actie was een uitgeschakelde tank van Sgt. O'Pray, die daarbij samen met drie andere bemanningsleden gesneuveld was. Trp. Tommy Potts, het enige bemanningslid dat het er levend van af gebracht had, was vlakbij in een greppel gesprongen die vol met Duitse parachutisten zat. Hij had onmiddellijk zijn pistool getrokken en hen krijgsgevangen gemaakt. Daarvoor is hij onderscheiden met het Military Medal.*¹¹ Sgt. O'Pray en drie van zijn bemanning (Trp. Belton, Trp. Graham, Trp. McCracken) sneuvelen. Verder raken er twee gewond. 60 Para's worden gevangen genomen.

Om 16.00 uur bereiken de eenheden vervolgens Lochem. Aan het kanaal wordt nog gevochten, maar de bruggen zijn dan al opgeblazen.¹² 4 SLI is al 72 uur onafgebroken in actie geweest en heeft zijn laatste fatsoenlijke maaltijd in Varsseveld gehad: 24 uur geleden. Ofschoon uitgeput blijven de mannen doorvechten. A- en B-cies vorderen langzaam. In een omtrekkende beweging over de rechterflank vallen D- en C-cies Lochem aan. Als het donker geworden is, weten de compagnies verder op te rukken en bezetten ze het oostelijk deel van de stad. Op de rechterzijde maakt A-cie 4th Bn Wiltshire Regt. (129th Bde) contact met 4 SLI, terwijl C-cie het westelijke deel van Lochem bereikt. De vijand heeft zich dan teruggetrokken achter de kanaallinie. Het werk van 4 SLI wordt afgemaakt door 4 Bn Wiltshire door vanuit het zuiden in noordelijke richting via het front van 4 SLI aan te vallen. Als het 4 Bn Wiltshire 's middags de bossen ten zuiden van Lochem bereikt heeft, probeert de inlichtingenofficier de Duitse garnizoenscommandant via de telefoon over te halen zich over te geven. De Duitser weigert daarop in te gaan.¹³

The A-squadron SRY, that came to the rescue of 4SLI with their attempt to march into Lochem from the east, executes a remarkable action on the Hoge Enk: *As a result of this action, Sgt. O'Pray's tank was knocked out and he was killed, together with three other members of his crew. Trp. Tommy Potts, the only surviving member, jumped into the nearby trench full of German Paratroopers, pistol drawn, and took them prisoner. For this action he was awarded the Military Medal.*¹¹

During the fighting a tank of SRY is knocked out, Sgt. O'Pray and three men of his crew (Trp. Belton, Trp. Graham, Trp. McCracken) are killed. Two are wounded. 60 paratroopers are taken prisoner.

At 16.00 hours the units then reach Lochem. At the canal fighting is still going on, but the bridges have already been blown up by then.¹² 4SLI have seen action for 72 hours nonstop and have had their last decent meal in Varsseveld: 24 hours ago. Although exhausted the men go on fighting. A- and B-coys slowly make headway. In an enveloping movement over the right flank D- and C-coys attack Lochem. When evening has fallen, the companies succeed in marching on and occupy the eastern part of the town. On the right A-comp. 4th Bn Wiltshire Regt. (129th Bde) make contact with 4SLI, while C-comp. reach the western part of Lochem. Then the enemy has retreated behind the canal line. The work of 4SLI is finished by 4 Bn Wiltshire by attacking from the south in northerly direction via the front of 4SLI. By telephone, after reaching the woods south of Lochem in the afternoon, the 4th Bn Wiltshire intelligence officer tries to persuade the German garrison commander to surrender. The German refuses to comply.¹³

Het 5th Bn Wiltshire Regt. (129th Bde) trekt achter het 4th Bn Wiltshire aan om de bossen achter Barchem in oostelijke richting te doorzoeken op vijanden. Deze blijken het gebied inmiddels verlaten te hebben.

De Lochemse bevolking is uitzinnig van vreugde en biedt de tankbemanningen van SRY slaapplekken aan. Daar komt echter niets van, want om 23.00 uur krijgt 12 KRRC, dat posities in-genomen heeft langs de weg naar Maatkamp, het bevel van de 8th Arm'd Bde om met steun van SRY in noordoostelijke richting verder te trekken teneinde daar een andere oversteekplaats te vinden. Het Lochem-gebied wordt dan overgedragen aan de 129th Bde en 4th/7th RDG. De oversteekplaatsen moeten gevonden worden in de sector Wiene: aftakking Almelo - sluis Hengelo. Aan de spits gaat C-cie met een eskadron tanks van SRY. De route is Barchem - Borculo - Neede - driesprong in Markvelde - Wegdam.

Eveneens om 23.00 uur krijgt de 130 Inf Brigade (43 Div.) het bevel op te rukken naar de zuidzijde van het Twentekanaal om daar 12 KRRC en SRY te helpen. Tot dan toe heeft de brigade, afkomstig uit het gebied rond Anholt, tot taak de hoofdroute te beveiligen tegen elke vorm van bedreiging van de westflank, totdat de Canadezen het gebied rond Zutphen gezuiverd hebben. 112th Field Regiment RA, 43 divisieartillerie, betreft stellingen in de omgeving van de Zusterhoek, Bentelo om daar de acties van de 130 Inf Bde te ondersteunen.¹⁴

De steile kanaaloevers zijn natuurlijke tankhindernissen en vragen om grotere brugleggers dan die met de oprukkende eenheden meerijden.

552 Coy RASC (toegevoegd aan 8th Arm'd Bde), een eenheid belast met de munitiebevoorrading van de tankregimenten en de Essex Yeomanry, beleeft eveneens allerlei boeiende zaken. Zo werd, na aflevering van de granaten ter hoogte van Lochem - Goor het konvooi beladen met krijgsgevangenen die helemaal teruggevoerd werden naar een kamp bij Rees. Soldaat Upton merkt op dat niet alle Duitse gevangenen blij waren met de afloop: *Een Duitser was erg arrogant.*¹⁵

The 5th Bn Wiltshire Regt.(129th Bde) follows behind the 4th Bn to search the woods for enemies behind Barchem in easterly direction. In the meantime these appear to have left the area.

The population of Lochem is mad for joy and offers the tank crews of SRY sleeping accommodations. However, this comes to nothing, because at 23.00 hours 12 KRRC, that have taken up positions along the road to Maatkamp, are ordered by the 8th Arm. Bde to march on with support from SRY in north-easterly direction in order to find another crossing. The Lochem area then is transferred to the 129th Bde and 4th/7th RDG. The crossings have to be found in the sector Wiene: branch Almelo - locks Hengelo. The vanguard is formed by C-coy with a squadron tanks from SRY. The route is Barchem - Borculo - Neede - three-forked road at Markevelde - Wegdam.

Likewise at 23.00 hours the 130th Inf Bde (43 Div.) are ordered to advance to the south side of the Twenthe Canal in order to help 12 KRRC and SRY. Until then the brigade, coming from the area around Anholt, have been assigned to safeguard the main route against any form of threat from the west flank, until the Canadians have mopped up the area around Zutphen.

112th Field Regt RA, 43rd Div artillery, take up position in the Zusterhoek region at Bentelo, to support the actions of 130 Inf Bde from that point.¹⁴

The steep canal banks are natural tank obstructions and require bigger bridge-layers than those now moving with the marching units.

552 Coy RASC (added to 8th Arm. Div.), a unit charged with ammunition supply of the tankregiments and the Essex Yeomanry, also experience all kinds of fascinating business. Thus after having delivered shells off Lochem - Goor, the convoy was loaded with prisoners of war, who were transported all the way back to a camp at Rees:

"One Heinz was very arrogant." (Percy Upton)¹⁵

Diepenheim

Tot nu toe was 129th Bde (4SLI) met 4th/7th Dragoon Guards aan de spits gegaan van de linkercolonne die tot taak had een kanaaloversteek tussen Lochem en Goor in handen te krijgen. Na de mislukking in Lochem komt nu de Weldammerbrug (Diepenheim) in het vizier. De 214th Bde neemt het initiatief nu over.

De 214th Bde met 1st Bn Worcestershire Regt in de spits ondersteund door de 13th/18th Royal Hussars (13/18RH), het C-eskadron Royal Dragoons gevolgd door het C-eskadron 43 Recce, rukt op via de as Aalten - Lichtenvoorde - Groenlo naar een gebied bij Borculo. Door de slechte toestand van de wegen en de grote drukte is het onmogelijk de opgegeven route te volgen. Ook de Guards Armd Div gebruikt deze route, waardoor het een drukte van je welste is. Daarom wordt de route verlegd. De enige weg blijkt die door Ruurlo - Borculo te zijn. De brigade volgt de colonne van de 129th Bde door Lichtenvoorde tot in Ruurlo. Na nogal wat verkeersproblemen vervolgt de colonne zijn weg, daarbij gadeslagen door de bevolking in haar zondagse goed. De route loopt via Borculo naar Diepenheim en staat vol juichende mensen. Langs de weg is de vernietigde vijandelijke uitrusting te zien.

11.00 uur: de verkenningseenheid van de Royal Dragoons op weg van Borculo naar Diepenheim stuit op tegenstand. Er blijken mijnen gelegd te zijn. Het 12e peloton van het C-esk 43rd Recce Regt klaart de klus, waarop men verder trekt via Geesteren richting Diepenheim. Verkenningen van de Royals wijzen verder uit dat de bruggen over het Twentekanaal opgeblazen zijn. Daarop krijgt het 4e peloton C-eskadron 13/18 RH de opdracht een weg in oostelijke richting te vinden. Halverwege de brug (ws. Lerinkbeek) zakt de spits rijdende tank erdoorheen en komt ondersteboven in het water te liggen. De bemanning wordt gelukkig gered.

Diepenheim

Until now the 129th Bde (4SLI) with 4th/7th Dragoon Guards had been the vanguard of the left column which task it was to capture a canal crossing between Lochem and Goor.

After the failure in Lochem the Weldammer bridge (Diepenheim) now comes into view. Now the 214th Bde take the initiative.

The 214th Bde with 1st Bn Worcestershire Regt. at the vanguard supported by the 13th/18th Royal Hussars (13/18RH), the C-squadron Royal Dragoons followed by the C-squadron 43 Recce, march via the axis Aalten - Lichtenvoorde - Groenlo to an area near Borculo. Because of the bad road conditions and heavy traffic it is impossible to follow the route ordered. The Guards Arm. Div. uses this route too, which causes a great bustle. Therefore, the route is shifted. The only way appears to be the one through Ruurlo - Borculo. The brigade follow the column of the 129th Bde through Lichtenvoorde into Ruurlo. After rather a few traffic problems the column continues its way, watched by the population dressed in their Sundays best. The route goes via Borculo to Diepenheim and is lined with cheering people. Along the road the destroyed enemy equipment is visible.

11.00 hours: the reconnaissance unit of the Royal Dragoons on its way from Borculo to Diepenheim meets with resistance. It appears that mines have been laid. The 12th troop of C-squadron 43rd Recce Regt. manages the job, after which they move on via Geesteren towards Diepenheim. Scouting by the Royals proves that the bridges over the Twenthe Canal have been blown up. Thereupon the 4th troop C-squadron 13/18 RH is ordered to find a way in easterly direction. Halfway the bridge (ws. Lerinkbeek) the tank riding point sags through and lands upside down in the water. Fortunately the crew are saved.

14.30 uur: bij het naderen van Diepenheim via de Needseweg wordt de voorop rijdende verkenningswagen van de Royals Dragoons door een Panzerfaust geraakt. De chauffeur (Cpl. W.H. Wilson) sneuvelt en de anderen komen in gevangenschap. Weer komt het 12e peloton in actie en vormt het een versterkt punt vanwaaruit de aanval op Diepenheim voortgezet kan worden.

Daarop besluit de bataljonscommandant van 1st Worcestershire Regt (Lt.-Col. Hope Thomson) met steun van tanks van het C-eskadron van 13/18 RH een poging te wagen Diepenheim te zuiveren en de sprong naar de brug te maken.

Tanks hebben de wegen voor wielvoertuigen onbegaanbaar gemaakt. Steeds moeten er alternatieve routes gezocht worden. Door opstoppingen dreigt de snelheid van de opmars te vertragen. Desalniettemin is het dorp in een uur tijds gezuiverd.

Vlak voor het invallen van de duisternis trekt het 3e peloton 13/18 RH (Lt. Smith) met op het achterdek van tank 2, 3 en 4 elk tien infanteristen van de B-cie 1st Bn Worcestershire Regt. naar de Weldammerbrug. Vlak voor de brug worden de tanks door Panzerfausten belaagd en door mitrailleurs onder vuur genomen. Trp. Stacey, Worcestershire Regt. sneuvelt. Ondertussen hebben de Duitsers de brug opgeblazen. De overgebleven twee tanks trekken zich met de infanterie terug op Diepenheim, waar het Worcestershire Regt. posities inneemt langs het kanaal.¹⁶ Van daaruit bestoken zij de Duitse stellingen met hun 3-inch mortieren.

Het C-esk 13/18 RH trekt op 1 april 06.00 uur met 1st Bn Worc. op in de spits, voorafgegaan door een esk. Royals en het C-esk. van 43rd Recce Regt. Bij het eerste ochtendlicht volgt de 214 Bde nu de colonne van de 129th Bde door Lichtenvoorde tot in Ruurlo. De opmars vorderde gestadig totdat de voorste troepen het gebied zuidelijk van Ruurlo bereikten. Het was onmogelijk de opgegeven route te volgen vanwege de deplorabele toestand van de wegen.

14.30 hours: on approaching Diepenheim via the Needseweg the scout car of the Royal Dragoons riding front is hit by a Panzerfaust. The driver (Cpl.W.H. Wilson) is killed and the others are captured. Again the 12th troop steps in and forms a strongpoint from which the attack on Diepenheim can be continued. Thereupon the battalion commander of 1st Worcestershire Regt.(Lt.-Col. Hope Thomson) decides with support from C-squadron of 13/18 RH to have a try to mop up Diepenheim and make the jump to the bridge.

Tanks have rendered the roads impassable for wheeled vehicles. More and more frequently alternative routes have to be found. Because of traffic jams the speed of the march threatens to slow down. Nevertheless the village is mopped up in an hour.

Just before dark the 3rd troop 13/18 RH (Lt.Smith) marches to the Weldammer bridge with ten infantry men each of B-coy 1st Bn Worcestershire Regt. on the rear decks of tanks 2, 3 and 4. Right in front of the bridge the tanks are waylaid by Panzerfausts and fired upon by machine-guns. Pte. Stacey, Worcestershire Regt. is killed. In the meantime the Germans have blown up the bridge. The remaining two tanks retreat with the infantry to Diepenheim, where the Worcestershire Regt. take up positions along the canal.¹⁶ From there they harass the German positions with their 3-inch mortars.

Proceeded by a Squadron of the ROYALS and "C" Squadron of 43rd RECCE REGIMENT, the 1st Battalion of the WORCESTERSHIRE and the 13/18 ROYAL HUSSARS (Q.M.O.) as advance guard, the 214 Brigade followed the column of 129 Brigade through LICHTENVOORDE as far as RUURLO soon after first light. The advance continued steadily until the forward elements reached the area directly South of RUURLO, and here, owing to the deplorable condition of the roads, it was found impossible to continue the advance on the laid down route.

We liepen aanzienlijke vertraging op omdat alternatieve wegen gezocht moesten worden. Toch bleek de enig mogelijke weg door Ruurlo zelf te zijn. Daarvoor was efficiënte verkeersregeling en rijdiscipline nodig, terwijl de weg al verstopt was met de 129 Bde. Na nogal wat moeilijkheden kon de colonne eindelijk weer voorwaarts, gadeslagen door de Nederlanders in hun zondagse goed. Het was immers paaszondag.

We zouden sneller gevorderd zijn als er minder verkenningseenheden waren geweest. Veel te veel pantserwagens van de Royals en het C-esk. van het 43e Verkenningsregiment namen de beperkte ruimte in beslag en veroorzaakten daardoor opstoppingen. De route liep van Ruurlo via Borculo naar Diepenheim.

Langs de hele route stonden mensen te juichen en verder waren er vernietigde vijandelijke uitrustingen te zien. Zoals gebruikelijk waren er talrijke opstoppingen. Maar het tempo bleef hoog.

Tegen de middag stuitten de Royals op tegenstand bij Borculo. Daarop kreeg Lt. P. Uttley met zijn 4e peloton C-esk. 13/18H de opdracht in oostelijke richting een weg om Borculo te vinden. Toen de spits rijdende tank halverwege een brug was, stortte deze in en kwam de tank ondersteboven in het water te liggen (Lerinkbeek?). De seiner, Trp. MacDonald, kon niet uit de tank komen.

Pogingen de tank om te trekken mislukten aan de Engelse zijde (zuidzijde), zodat we moesten wachten tot de vijand in Borculo verslagen was, voor er twee bergingstanks de colonne met grote snelheid passeerden en bij de brug aan vijandelijke zijde arriveerden.

Ondertussen was de tank in de modder gezakt en dreigde MacDonald te verdrinken. Uiteindelijk wisten de bergingstanks de Sherman zo te manoeuvreren dat hij bevrijd kon worden. Ofschoon hij een aantal uren tot zijn nek in het water had gezeten, hield hij niets aan deze ervaring over.

There was considerable delay whilst alternative routes were sought, but the only possible way was found to be through the town itself. This demanded efficient traffic control and road discipline, since it was already congested with 129 Brigade. After a good deal of trouble, success was achieved and the column moved onwards under the eyes of the Dutch in their Sunday Best, for it was Easter Sunday. Progress would have been more rapid had there been fewer reconnaissance elements - there were far too many armoured cars of the Royals and "C" Squadron 43 Recce Regiment for the routes and road space available - they were causing congestion. The route to the bridge over the TWENTHE CANAL was RUURLO - BORCULO - DIEPENHEIM.

All along the route one saw jubilant Dutch people and here and there one saw abandoned and wrecked enemy equipment. As usual there seemed to be numerous hold-ups but in between the pace was fast.

At mid-day the ROYALS met opposition at BORCULO and 4th Troop "C" Squadron 13/18H commanded by LIEUT. P. UTTLEY was directed to the right, that is to the East, to try to find a way around. Whilst doing this a bridge collapsed when the leading tank was half-way across and the tank fell and landed upside down in the river, the wireless operator TROOPER McDONALD was unable to get out of the tank and he was trapped inside. All efforts were made to try to move the tank but it proved impossible from the British side of the river and it wasn't until the enemy has been defeated at BORCULO that two A.R.V.'s raced past the column and arrived at the bridge on the enemy side. Meanwhile the tank was sitting in the mud and Trooper McDonald was in danger of drowning. Eventually the A.R.V.'s managed to jerk the tank into such a position that he could be freed and rescued. He had been several hours up to his neck in water, but emerged none the worse for his experience.

De eerste tegenstand die middag ontmoette de voorop rijdende verkenningswagen bij het naderen van Diepenheim. Deze werd onmiddellijk uitgeschakeld door een Panzerfaust. De chauffeur werd gedood en de overige bemanningsleden werden gevangen genomen, toen zij het brandende voertuig wilden verlaten.

De vele verkenningsvoertuigen die de weg langdurig blokkeerden, brachten de opmars tot stilstand. Toch wist de Co. van 1st Worc. naar voren te komen en nadat de situatie bekeken was, werd de B-cie met de tanks van C-esk naar voren gehaald om de brug gelegen direct ten zuiden van Goor te veroveren. De marsroute was echter geblokkeerd door een massa pantserwagens, zodat er geen doorkomen aan was. De voorhoede onder commando van Maj. J.D. Ricketts, bestaande uit 1st Worchestershire Regiment, die meereed op de tanks van het C-esk. 13/18 H, zocht zich een weg door Diepenheim. Aan de spits ging het 3e peloton van Lt. J.W. Smith, dat de hevige brandende Daimler pantserwagen van de Royals passeerde. Het was bijna schemerdonker toen dit peloton Diepenheim gezuiverd had.

Eenmaal aan de oostelijke rand gekomen, vroeg Maj. Ricketts Lt. Smith zijn peloton in te zetten voor een snelle aanval naar de brug om deze nog voor de invallende duisternis te veroveren.

De weg naar de brug was met metalen platen verhard en minstens 6 m breed. Ongeveer 300 m buiten Diepenheim draaide de weg naar het noordoosten over een afstand van 400 m. daarna 2000 m naar het noordoosten en de laatste 1000 m in noordelijke richting naar de brug zelf. Lt. J.W. Smith was zich ervan bewust, aangezien alle andere bruggen in het gebied al vernield waren, dat de enige resterende brug bij Goor verdedigd zou worden en ongetwijfeld al klaargemaakt om opgeblazen te worden. De Duitse troepen die zij zojuist uit Diepenheim gedreven hadden, zouden teruggevallen zijn tot bij de brug om deze tot het uiterste te verdedigen zolang de vijand dat nodig

The first opposition was encountered in the afternoon when the leading reconnaissance armoured car entered the village of DIEPENHEIM about 2 miles South of GOOR and was promptly knocked out by a Pantzerfaust. The driver was killed and the remainder of the crew were taken prisoner when they "baled out" of the burning vehicle.

After a long delay owing chiefly to the road being blocked by recce vehicles, the Commanding Officer of the 1st WORCHESTERSHIREs managed to get forward, and having summed up the situation ordered "B" Company to rush forward and seize the bridge over the canal immediately South of GOOR. It was obvious that DIEPENHEIM had to be cleared first and this was a task for infantry supported by tanks. The way forward was however, blocked by a surfeit of armoured cars and it wasn't easy to get through. However, MAJOR J.D. RICKETTS D.S.O. commanding the vanguard with "B" Company of the 1st WORCHESTERSHIRE REGIMENT carried on the tanks of "C" Squadron 13/18H forced their way through the town. The leading troop was 3rd Troop 13/18H commanded by LIEUT. J.W. SMITH who entered the town and drove past the blazing Daimler armoured car of the ROYALS. It was almost dusk by the time that 3rd Troop cleared DIEPENHEIM. At the Eastern end of the village Major Ricketts asked Lieut. J.W. Smith to use his Troop to make a dash for the bridge to try to take it before light failed.

The road to the bridge was metalled and at least 6 metres in width. Some 300 metres out of the village the road turned NORTH for 400 metres and then N.EAST for the next 2000 metres and then North for the last 1000 metres to the bridge itself. Lieut. J.W. Smith realised that since all the other bridges in the district had already been destroyed the one remaining bridge at GOOR would be defended and no doubt have already been prepared for demolition. The forces which they had just driven out of DIEPENHEIM would have fallen back to the bridge to assist in its close defence for as long

vond. Zij zouden eveneens de verdedigers van de brug gewaarschuwd hebben. Daarom was er maar een mogelijkheid de brug te veroveren en wel de brug met maximale snelheid te naderen en door de verdediging heen te dringen, voordat deze de brug kon opblazen. Lt. J.W. Smith stelde snel zijn peloton samen voor deze actie. Deze zag er als volgt uit:

spits: een Shermantank, LSgt. J.C. Bristow, met een 17pdr kanon (Firefly, 4 bemanning), dat een effectiever anti-tankwapen was dan het 75mm kanon. Deze tank zou geen infanteristen op het achterdek meenemen.

tank 2: een Shermantank, Lt. J.W. Smith, met een 75mm kanon (5 bemanning) en 10 infanteristen van B-cie 1st Worc.

tank 3 en 4: als tank 2.

Omdat er een groot recht stuk in de weg zat, reed men op ca. 300 m afstand van elkaar, elkaars achterzijde en flanken dekkend. Lt. Smith trok een kleine 300 m achter L.Sgt. Bristow op om hem zo flank- en rugdekking te geven. De boegmitrailleur bestreek de rechterkant van de weg en de coaxiale mitrailleur de linkerkant. Verder had hij ook een machinegeweer op de koepel van de toren die hij gebruikte ter bescherming van de achterzijde van de tank voor hem. De twee voorste tanks vuurden op alle risicovolle plaatsen aan weerszijden van de weg. Hiermee hoopten wij dat de vijand zich gedeisd zou houden gedurende onze 26km/uur race naar de brug. Toch kregen de eerste twee tanks zwaar Spandau-vuur te verduren. Toen de eerste tank de bocht had gemaakt voor de laatste 1000 m naar de brug, werd hij na 200 m geraakt door een Panzerfaust. Het projectiel moest afgevuurd zijn vanaf de rechterzijde van de weg. De tank reed nog steeds en had geen vaart geminderd, maar de inslag had brand veroorzaakt in de toren, waarop LSgt. Bristow bevel gaf te stoppen om te tank te verlaten voordat de munitie explodeerde. De tank kwam tot stilstand ongeveer 15 m voor het begin van de dijkweg naar de brug. Op het moment dat

as the enemy needed. They would also have alerted the bridge defenders.

If they were to take the bridge speed was essential and a cautious tactical approach was out of the question. It meant driving for the bridge at the maximum speed of the tank and trying to break through the close bridge defence before the bridge could be blown.

Lieut. J.W. Smith quickly organised his Troop for the dash to the bridge: Leading Tank: a Sherman fitted with a British 17PDR gun as this was more effective anti-tank weapon than the 75 mm gun. It has a crew of 4 and was commanded by Lance Sergeant J.C. Bristow, this tank was to carry no infantry soldiers on its back. 2nd Tank: a Sherman fitted with a 75 mm gun. It had a crew of 5 and was commanded by Lieut. J.W. Smith. This tank was to carry 10 infantry soldiers of "B" Company 1st Worcestershire Regiment. 3rd and 4th Tank: as for the 2nd Tank.

Owing to the straightness of the road it meant that the Troop would travel well spaced out, but still be mutually supporting. Lieut. Smith travelled some 300 metres to the rear of L.Sgt Bristow and gave him side and rear protection by having the front hull machine-gun on his tank covering the right of the road and the turret machine-gun covering the left of the road. Lieut. Smith also had a machine-gun on the roof of the turret which he used to cover the back of the tank in front of him. The dash for the bridge commenced and the two leading tanks used their machine-guns to fire whatever they considered may have been hazardous areas at the sides of the road. Intense German Spandau machine-gun fire was directed against the two leading tanks as they advanced along the stretch of road with the drainage ditch on the left hand side. L.Sgt. Bristow's tank rounded the bend in the road and commenced the final 1000 metres dash to the bridge when his tank was hit by a Panzerfaust projectile when he had travelled about 200 metres up that final stretch of road. The shot must have come from the right hand side of the road as it was

de bemanning de tank verliet, werd de brug opgeblazen en explodeerde de munitie in de brandende tank. Toen werd ook de tweede tank door een Panzerfaust geraakt, afgevuurd van de linkerkant van de weg. Omdat het sprocketwiel (tandwiel waarmee de track aangedreven wordt) geraakt was, kwam de tank onmiddellijk tot stilstand, maar door de snelheid schoof hij van de weg af en tuimelde bijna in de sloot aan de linkerkant van de weg. Op beide tanks werd nu vanaf de overzijde met Spandau-machinegeweren gevraagd. De derde tank was ongeveer 500 m terug en bleef daar, toen de brug vernield werd.

De infanterie op de tweede tank dook haastig in de sloot links van de weg. Zij vuurde op de vijand. De tankbemanning schoot op de Panzerfaustschutter die van de weg het bos in vluchtte, hij werd echter geraakt. Bij het verlaten van de tank van Lt. Smith raakte een van de chauffeurs, Trp. A. Whent, licht gewond. Er werd voortdurend met Spandaus op de tank gevraagd, terwijl zijn bemanning met de infanterie door de sloot terug kroop naar de infanterieposities 500 m terug.

Van de eerste tank had men drie man eruit zien komen, een was erin achtergebleven. Wat er met hen gebeurd was, was onbekend, vermoedelijk gevangen genomen. (Eind april verneemt men dat de Canadezen Lsgt. J.C. Bristow en Trp. J. Fidler hadden bevestigd.)

Tegen 19.00 uur was de bemanning van de tweede tank terug aan de rand van Diepenheim. Later die avond trok de B-cie 1st Worc. te voet naar de omgeving van de brug, waarbij bleek dat de vijand zich had teruggetrokken op de noordoever.

B-cie nam posities in langs het kanaal, waarna C- en D-cies deze kwamen versterken. A-cie vormde de achterhoede. Het bataljons hoofdkwartier werd in het grootste huis van Diepenheim ondergebracht. De infanterie die aanvankelijk dacht een oversteek te moeten forceren, kreeg orders de posities te handhaven. Die nacht werd alleen verstoord door het pauzeloos vuren van de 3" mortieren op posities van de vijand op de noordoever.

later established that the gunner died. The tank was still travelling at speed and was not immediately stopped by the impact, but the hit had caused a fire inside the turret and that caused the commander to order the vehicle to be stopped and the crew to get out before the ammunition started to explode. The tank came to rest about 15 metres from the commencement of the embanked roadway onto the bridge. The crew 'baled out' of the tank just at the moment when the bridge was demolished and the ammunition commenced to explode in their burning tank. At about the same moment Lieut. Smith's tank was also hit by a Panzerfaust (...) In the front left driving sprocket and this immediately stopped the tank and the force of the impact and the speed of travel caused the tank to slew off the road and almost topple into the drainage on the left hand side of the road. Both tanks were inside the immediate close bridge defences and were being fired at by Spandau machine-guns. The 3rd Tank was still some 500 metres back and remained there as the bridge had been destroyed.

The infantry on Lieut. Smith's tank had, as soon as the tank was hit, precipitated themselves into the drainage ditch on the left hand of the road. They and Lieut. Smith engaged the enemy - he firing from the turret at the enemy who had fired the Panzerfaust and was now running away from the road to the woods, he was seen to fall, having been hit. Lieut. Smith ordered his crew to leave the tank; the driver and co-driver climbed out first and one of them TROOPER A. WENT was slightly wounded in the arm as they slid into the ditch. The remainder of the crew had to come out through the turret and this was no easy feat as the turret hatch was 9 feet 10 inches above the ground and the enemy were still firing Spandau machine-guns at the tanks and anything that moved in their vicinity. (...) Lieut. Smith rallied his crew and the infantry and engaged the enemy from the ditch as they crawled back to join the remainder of the Troop and the infantry who had adopted defensive positions some 500 metres back down the road. The infantry

Tegen 22.00 uur kwam de infanterie met een dodelijk gewonde Trp. Andrew Marshall, die op 3 april stierf. Men had hem gevonden op de weg vlak naast de eerste tank. (Enkele dagen later krijgt men het bericht dat de schutter, Trp. Arthur Shakeshaft in de tank was gedood.)¹⁷

sustained no casualties during this action apart from being soaked by being in the water-filled ditch. Three men had been seen to get out of L.Sgt. Bristow's tank, but at that moment it was not known what had happened to them as there were German positions on both sides of the road in the vicinity of the bridge. Since only three men had been seen it was assumed that one man had not escaped from the burning tank. (At the end of April it was learned that the Canadians had liberated Lsgt. J.C. Bristow en Trp. J. Fidler.)

It was almost dusk, sunset being about 1900 hours, when Lieut. Smith and his crew arrived back in the outskirts of Diepenheim. Later on that evening "B" Company of the 1st Worcestershire Regiment advanced on foot to the area of the bridge, as the enemy had gone from the South bank of the canal after having destroyed the bridge and were now ensconced in positions on the North bank of the canal. (...)

"B" Company took up a position on the line of the South bank of the canal, "C" and "D" Companies moved up to strengthen the position and "A" Company was to the rear. The Battalion Headquarters was established in the largest house in Diepenheim.

The Battalion expected to have to make an assault crossing, but orders were received that they were to stay put and they spent a comparatively quiet night apart from the continuous explosions of the Battalions 3" Mortars, which spent the night harassing the enemy on the North bank.

Later on that night, at about 2200 hrs, the Worcesters brought back a mortally wounded Trooper who they had found on the road near the first tank, which was still burning. Lieut. J.W. Smith identified him as being Trooper ANDREW MARSHALL who had severe wounds across the base of the back of his head. (He died on 3rd April.)¹⁷

De opmars komt die dag tot stilstand en 214th Bde brengt de nacht door in het gebied rond de weg Diepenheim - Weldammerbrug: Achterland, de bossen rondom kasteel Weldam. 200 Duitsers voornamelijk van de 6e Para Divisie worden krijgsgevangen gemaakt.

Het C-eskadron 43 Recce, dat tegen het vallen van de avond door Borculo trekt op weg naar het Twentekanaal, zwenkt na de berichten van het C-eskadron Royal Dragoons daarop naar links en brengt de nacht door in het gebied langs de lijn Gelselaar-Diepenheim.

De 129th Bde blijft met 4/7 Dragoon Guards in het gebied ten zuiden van Lochem. De laatste trekken op 3 april naar Borculo waar ze comfortabel worden gehuisvest en er op adem kunnen komen tot 6 april.

Delden

Harrie Eekers beschrijft in zijn relaas, toen hij als knecht op de boerderij van Kraaijvanger, Wiene, ondergedoken zat, dat hij op 1 april tijdens de paasmis van 07.00 uur van kapelaan Welling te horen kreeg, dat de bruggen over het kanaal opgeblazen zouden worden.¹⁸ Omdat de boerderij van Kraaijvanger aan de overzijde van het kanaal lag, ging hij terug. Bij de sluisbrug (Wiene) aangekomen, zag hij aan weerszijden vliegtuigbommen liggen.

Tegen tien gaat hij naar de Benteloseweg waar aanwonenden hem meedelen Engelsen gezien te hebben. Even later ziet ook hij een verkenningswagen. Datzelfde wordt ook waargenomen door G.

Timmerman (Plaat'n Gerhard) die vanuit Bentelo twee verkenningswagens aan ziet komen. Zij rijden tot aan de burens, bakker Timmerman. Twee soldaten stappen uit, sluipen naar de boerderij aan de overkant, kruipen er op zolder om daar, na wat pannen opgeschoven te hebben, de sluis te observeren. Daarna gaan ze terug. Even later verschijnen er pantserwagens tot bij de bakker. In het café van Timmerman hebben zich Duitsers verscholen die van daaruit vuren op de Engelsen. Sgt. Hennessey raakt daarbij zwaar gewond en sterft op 2 april in Neede.

That day the march comes to a standstill and 214th Bde spends the night in the area around the road Diepenheim - Weldammer bridge: Achterland, the woods surrounding Weldam castle. 200 Germans mainly of the 6th Para Division are made prisoners of war.

After messages from C-squadron Royal Dragoons, C-squadron 43 Recce, which at dusk march through Borculo on its way to the Twenthe Canal, wheels to the left and spends the night in the area along the line Gelselaar - Diepenheim.

The 129th Bde stay with 4/7 Dragoon Guards in the area south of Lochem. On April 3rd the latter march on to Borculo where they are lodged comfortably and can catch their breath until April 6.

Delden

Harrie Eekers describes in his account, when he as a farmhand had gone into hiding on the Kraaijvanger farm, Wiene, that on April 1st during the Easter mass of 07.00 hours he was told by chaplain Welling that the bridges over the canal would be blown up.¹⁸ As the Kraaijvanger farm was situated over the canal, he went back. Having arrived at the lock bridge (Wiene), he noticed aerial bombs lying on either side.

By ten o'clock he goes to the Benteloseweg where he is told by residents that they have seen the British. Presently he too sees a scout car. The same is observed by G. Timmerman (Plaat'n Gerard) who sees two scout cars arriving from Bentelo. They drive as far as the neighbours, baker Timmerman. Two soldiers get out, steal to the farm across, crawl up the loft to observe the lock from there after having slid aside a few tiles. Then they go back. Moments later armoured cars appear nearby the baker's. At Timmerman's pub Germans are hiding who fire upon the British from there. Sgt. Hennessey (12 KRRC) is badly wounded and dies on 2 April in Neede.

De Vossenbrinkbrug (Groene brug) is ook door 2nd Household Cavalry Regiment, verkenningseenheid van de Guards Armoured Division (HCR), verkend. Vier (drie) verkenningsvoertuigen (Staghounds) van het B-esk. (vermoedelijk Troop 5 van Lt. Palmer), komende via De Plooi, wagen het over de brug te rijden tot aan de onderkant van het wegtalud. Deze verkenningseenheid van de Guards Armoured Division, meldt over de radio om 10.34 uur dat de St. Annabrug nog intact is, maar ze gaat op onderzoek uit. Om 12.04 uur meldt ze dat het een betonnen boogbrug is, waar springladingen in de hoogste dwarsbalken aangebracht zijn. Bovendien zijn ladingen in houten kisten aan weerszijden van de weg aangebracht. Deze informatie is wel afkomstig van burgers.¹⁹

Omdat zij de situatie vermoedelijk niet vertrouwen, keren zij om en eenmaal aan de andere kant, wordt de brug achter hen om 11.30 uur opgeblazen. Eén voertuig wordt door een Pantzerfaust geraakt.^{20, 21} Om 12.37 uur geven zij het bericht door dat er westelijk van de St. Annabrug een sluis zit die, eenmaal in geopende toestand, het tanks mogelijk maakt het kanaal te doorwaden tussen Wiene en Hengelo. Dit bericht wordt door de divisiestaf doorgegeven aan de genie. Later lezen we niets meer over deze mogelijkheid, misschien omdat het leeglopen van het kanaalvak zeker een dag in beslag zal nemen.

Het regiment verkent nog verder westwaarts, want om 12.42 uur wordt doorgegeven dat de Hengelerbrug (Goor) opgeblazen is. Interessant is hun bericht om 13.30 uur dat de Oelerbrug nog intact is en geschikt voor tanks. Verder meldt 2HCR dat zich ca. 300 Duitsers ophouden bij de sluizen van Wiene.²² Het 7th Bn Royal Hampshire Regt. (130 Bde) krijgt het bevel zich gereed te houden om een bruggenhoofd te vormen over het Twentekanaal bij Delden.²³

The Vossenbrink bridge too is reconnoitred by 2HCR. Four (three) scout cars (Staghounds) of B-sqdn (probably Lt. Palmer's 5th troop) arriving via De Plooi, dare to cross the bridge down to the slope. This recce unit of the GAD reports over the radio at 10.34 hrs that the St. Anna bridge is still intact, but to be sure they intend to reconnoitre the situation. At 12.04 hrs they report this bridge is a girder suspension type and has charges in the highest part of the girders; also charges in wooden boxes on either side in the road. The source of this information are civilians.¹⁹

Lt. Murray had the unpleasant experience of bogging his Matador car while the enemy took shots at him from the far bank. The car has to be abandoned, while it was being stalked by bazooka men.²⁰

An other eyewitness testifies that today, *1 April, a recce unit drive into the direction of the Vossen bridge via Oele. While one of the recce tanks is driving up the slope, the bridge is blown up at that very moment. The tank, having almost reached the top, is hit by a Pantzerfaust and catches fire. The crew are killed. All this happens at 12.00 hrs.*²¹

At 12.37 hrs 2HCR reports that there is a lock in the canal which when open will allow tanks to ford between Wiene and Hengelo. The Div. HQ pass this message on to RE. This possibility has obviously not been used, while the draining of this part of the canal will cost at least one day.

The regiment reconnoitres further westwards. At 12.42 hrs they report that the Hengeler bridge (near Goor) is blown. It is indeed very interesting to read their message that the important bridge near Hengelo (Oeler bridge) is still intact and capable of taking tanks. They also report the presence of 300 Germans in the vicinity of the locks at Wiene.²²

7th Bn Royal Hampshire Regt. (130th Bde) are ordered to be prepared to establish a bridgehead over the Twenthe Canal at Delden.²³

Hengelo

's Morgens om 07.00 uur ziet Hartstra, internist Algemeen Ziekenhuis, dat de Oelerbrug nog intact is. Een enkele Duitse auto uit de richting van Beckum passeert de brug. Om 08.30 uur krijgt hij een telefoontje uit Borne van Stomps, huisarts, dat tanks Neede passeren. Kort daarna het bericht dat tanks Beckum binnengereden zijn. Ook Van der Dussen, afgezette burgemeester van Hengelo, die bij Hulshof in Borne ondergedoken zit, hoort dat Hulshof via de telefoon tanks in Beckum voorbij hoort ratelen. Hartstra gaat dan snel naar de Oelerweg om de bevrijders op te wachten. Ook dan is de Oelerbrug nog niet opgeblazen. Later worden drie ontploffingen met hoge rookzuilen waargenomen. Vermoed wordt dat het de volgende bruggen zijn: Lonnekerbrug (Enschede), Boekelosebrug (Hengelo) en de Vossenbrinkbrug (Delden) (Hartstra hoort op 2 april tegen bedtijd een geweldige knal: St. Annabrug te Delden). Uit Enschede komt het bericht binnen dat de Engelsen de haven bereikt hebben, maar nog niet in de stad zijn.

Na negenen worden alle kerkdiensten afgelast. Elsloo en Van Vree melden dat om 11.00 uur de drie Hengelose bruggen de lucht in gaan. (Anderen berichten: ca. 13.00 uur de Waarbeekbrug, de Boekelosebrug ca. 14.00 uur en de Oelerbrug 16.30 uur; Hartstra: Oelerbrug 18.00 uur 2 april, die door voetgangers nog te gebruiken is).²⁴

Ca. 16.00 uur krijgt de BS-sectie Troelstrastraat de opdracht de elektriciteitscentrale te bezetten, omdat men bang is dat de Duitsers deze ook zullen opblazen. Er ontstaat een gevecht, waarbij Th. Van Loon en F. Santman (kornet 2e Rgt. Huzaren) omkomen en A. Nijhoff na zijn arrestatie ter plekke wordt geëxecuteerd.

Het spoor naar Almelo is nog te gebruiken, want er wordt nog materieel in die richting aangevoerd.

Ca. 18.00 uur worden door de Duitsers de kanaalinstallaties opgeblazen.²⁵

Hengelo

At 7 a.m. Hartstra, an internist at the General Hospital, sees that the Oeler bridge is still in one piece. A single German car from the direction of Beckum passes over the bridge. At 08.30 hours he receives a telephone call from Borne from Stomps, MD, that tanks are passing Neede. Soon after the message arrives that tanks have driven into Beckum. Van der Dussen too, the dismissed burgomaster of Hengelo in hiding at Hulshof in Borne, learns that Hulshof, through the telephone, hears the rattling sound of tanks passing through Beckum. Hartstra then moves quickly to the Oelerweg to await the liberators. Even then the Oeler bridge still has not been blown up. Later three explosions with high columns of smoke are observed. It is suspected that these are the following bridges: Lonneker bridge (Enschede), Boekelose bridge (Hengelo) and the Vossenbrink bridge (Delden). (By bedtime on April 2nd Hartstra hears an enormous bang: St. Anna bridge at Delden).

From Enschede the message arrives that the British have reached the docks, but are not in the town yet. After nine o'clock all church services are cancelled.

Van Vree reports that at 11.00 hours the three Hengelo bridges will be going skyhigh. (Other messages are: ca. 13.00 hours the locks at de Waarbeek, Boekelose bridge ca. 14.00 hours, Oeler bridge 16.30 hours, Hartstra: Oeler bridge 18.00 hours April 2nd, still usable for pedestrians).²⁴

Ca. 16.00 hours the BS (Interior Forces) section Troelstrastraat is ordered to occupy the power station, because it is feared that the Germans will blow that up too. A fight breaks out, in which Th. van Loon and F. Santman (Cornet 2nd Rgt. Hussars) are killed in action and after his arrest A. Nijhoff is executed on the spot.

The railway track to Almelo is still serviceable, because material is still transported in that direction.

At 17.55 hrs 2HCR reports by explosion believed to be the destruction of canal installations.²⁵

■ De opgeblazen Oelerbrug gezien vanuit Beckum

■ *Blown up Oeler bridge looking into Hengelo*

Foto: Fikkert Archief: Mw. Kosterink

Bruggen over het Twentekanaal

Het Twente-Rijnkanaal, gegraven in de eerste helft van de jaren '30 en de zijtak Wiene - Almelo in de tweede helft, was met spoor- en andere bruggen gereed in 1938. Juist de zijtak werd in 1940 als een belangrijke verdedigingslinie gezien door het Nederlandse Leger. Vandaar dat er op talrijke plaatsen aan de oostzijde van het kanaal bij de bruggen prikkeldraad- versperringen en mangaten waren aangebracht. Met de komst van de Duitsers zijn op 10 mei 1940 de spoorbrug bij Wiene samen met alle zeven bruggen (Tankinkbrug, Cottwickerbrug, Warmtinkbrug, Vredesbrug, Hoeselerbrug, Leemslagebrug, Wierdensebrug) opgeblazen. Dit gebeurde in het vak Zutphen - Enschede eveneens met de Markelosebrug, Diepenheimsebrug, Weldammerbrug, Hengelerbrug en Dorrebrug. De bruggen over het hoofdkanaal zijn in 1941 alle hersteld. Langs de zijtak zijn in 1942 de brug tussen Delden - Goor: Cottwickerbrug, de brug tussen Bornebroek - Enter: Vredesbrug en die tussen Almelo - IJpelo: Leemslagenbrug met de spoorbrug vernieuwd. In april 1945 zijn ze allemaal weer vernield.²⁶

■ De opgeblazen Boekelosebrug

■ *Blown up Boekelo bridge*

Foto: Fikkert Archief: Mw. Kosterink

Bridges across the Twenthe Canal

The Twenthe Canal, dug in the first half of the 30s and its branch Wiene - Almelo, dug in the second half, were finished complete with railway and other bridges in 1938. It was the branch especially that was regarded as the main line of defense by the Dutch army. Therefore at numerous places at the bridges along the east side of the canal barbed wire entanglements and manholes were put in. With the arrival of the Germans the railroad bridge together with all seven bridges (Tankink bridge, Cotwicker bridge, Warmtink bridge, Vredes bridge, Hoeseler bridge, Leemslagen bridge, Wierden bridge) were all blown up.

In the sector Zutphen - Enschede the same thing happened to Markelo bridge, Diepenheim bridge, Weldammer bridge, Hengeler bridge and Dorre bridge. The bridges across the main canal were all restored in 1941. Along the branch the Cotwicker bridge between Delden and Goor, the Vredes bridge between Bornebroek and Enter, and the Leemslagen bridge between Almelo and IJpelo with the railroad bridge were rebuilt.

Vanaf Zutphen richting Enschede zijn er de volgende bruggen met de datum en het mogelijke tijdstip waarop ze zijn opgeblazen:

Almensebrug	30 maart
Ehzerbrug	30 maart
Dochterensebrug	30 maart
Exelsebrug	30 maart
Lochemsebrug	30 maart
Mogezompsebrug ²⁷	30 maart
Grensbrug	31 maart
Markelosebrug	31 maart
Diepenheimsebrug	1 april
Weldammerbrug	1 april, ca. 19.00 uur
Hengelerbrug ²⁸	1 april, vóór 12.42 uur
Dorrebrug	31 maart, ca. 24.00 uur
Sluis Delden ²⁹	1 april, sluisdeur met brugdeel ernaast
St. Annabrug ³⁰	1 april, ca. 22.30 uur
Vossenbrinkbrug ²¹	1 april, ca. 11.30 uur
Oelerbrug ^{22, 31}	1 april, ca. 10.00 uur; zeker na 13.30 uur, vermoedelijk 16.30 uur
Boekelosebrug ³¹	1 april, ca. 10.00 uur, vermoedelijk 14.00 uur
Waarbekenbrug ³¹	1 april, ca. 10.00 uur, vermoedelijk 16.30 uur
Lonnekerbrug ³¹	1 april, ca. 09.30.uur

In April 1945 they were all destroyed again.²⁶

The bridges across the Twenthe Canal from Zutphen to Enschede were blown up on the following dates:

Almen bridge	30 March
Ehze bridge	30 March
Dochteren bridge	30 March
Exel bridge	30 March
Lochem bridge	30 March
Mogezomp bridge ²⁷	31 March
Grens bridge	31 March
Markelo bridge	31 March
Diepenheim bridge	1 April
Weldammer bridge	1 April, approx. 19.00 uur
Hengeler bridge	1 April
Dorre bridge	31 March, approx. 24.00 uur
Sluis Delden ²⁹	1 April, lockgate with paving alongside
St. Anna bridge ³⁰	1 April, approx. 22.30 uur
Vossenbrink bridge ²¹	1 April, approx. 12.00 uur
Oeler bridge ^{22, 31}	1 April, approx. 10.00 uur
Boekelo bridge ³¹	1 April, approx. 10.00 uur
Waarbeken bridge ³¹	1 April, approx. 10.00 uur
Lonneker bridge ³¹	1 April, approx. 09.30.uur

Chronologie vernieling bruggen over Twentekanaal

INFOGRAPHIC: MARCEL WAANDERS - © DE TWENTSCHE COURANT TUBANTIA

Canadese situatie

Vanmiddag 15.00 uur heeft Brig.-Gen. Moncel tijdens een briefing duidelijk gemaakt dat de gevechten die de 43 Wessex Inf Div rondom Lochem heeft moeten voeren, de plannen van deze divisie danig in de war heeft gestuurd. Dit betekent voor de Canadezen dat ook zij zich aan de nieuwe situatie moeten aanpassen. Daarom besluit de 4th Cdn Armd Div dat het Lincoln & Welland Regt een stevige basis vormt in Ruurlo; het 10th Cdn Infantry Bde neemt de taak van de Engelsen over in Lochem en gaat in noordelijke richting een klasse-40-brug leggen. Vanuit Ruurlo zal dan 4th Cdn Armd Bde oprukken naar Delden en Borne.³²

1. War Diary Guards Armoured Division, 1 april
2. War Diary 30 Corps, Appendix "A", 1 april
3. War Diary 30 Corps, Air Notes no. 255, 1 april
4. Air Report, 1 april 1945, sheet No. 2928, 2929
5. Twentsch Nieuwsblad, 29 Maart 1945
6. Sgt Parker, Diary "C" Squadron 49th Tank Regiment
7. War Diary 5th Bn Coldstream Guards, 1 april
8. War Diary 8th Armd Bde, 1 april
9. Brouwer, leider van verzetsgroep Brouwer uit Lochem, wist het springen van de brug over de Berkel te voorkomen
10. H.J. ten Broeke e.a. Lochem in Oorlogstijd 1940-1945, blz. 185
11. A. Reddish, Sherwood Rangers, The Final Advance, blz. 59
12. A. Dieperink, 30 maart Lochemse brug opgeblazen. Daarbij komen drie Duitse militairen om: Eugen Fuss, Rolf Kelle en Werner Winter
13. War Diary 4th Bn The Wiltshire, 1 april 1945
14. War Diary 112th Fd Regt RA, 1 april
15. Percy Upton, Diary: "One Heinz was very arrogant."
16. War Diary 1 Worc. Regt. 1 april
17. Capt, J.W. Smith, The Liberation of Diepenheim on 1 April 1945, blz. 3, verkorte versie
18. Stichting Behoud Delden, Delden 1940 - 1945
19. War Diary GAD, 1 april
20. R. Orde, Second Household Cavalry Regiment, blz. 473 v.v.
21. Mw. Prinsen-Schipper, interview 11 aug 1998
22. War Diary GAD, 1 april
23. War Diary 7th Bn The Hampshire Regt, 1 april
24. W. Heitling e.a., De Twenthekanalen, blz. 145
25. War Diary GAD, 1 april
26. B.J.F. Wennekink e.a., Ambt-Delden 1940 - 1945, blz. 123, 124
27. Mw. Moge-zomp, telefonische informatie 21 aug 1998
28. War Diary GAD, 1 april
29. Logboek Sluis Delden, 1 april 1945: "Geen scheepvaart wegens vernieling van de sluis door oorlogshandeling
30. G. Eksterkate, telefonische informatie 19 aug 1998
31. R. Orde, Second Household Cavalry Regiment, blz. 477
32. War Diary 22 Cdn Armd Regt, 1 april

Canadian situation

This afternoon at 15.00 hrs Brig. Moncel made clear during a conference that as a result of the fighting in the Lochem area by the 43rd Wessex Div, this caused quite a change in the divisional plans. The Canadians have also to accommodate themselves to the new circumstances. 4th Cdn Armd Div therefore decides that the Lincoln & Welland Regt has to establish a firm base in Ruurlo; the 10th Cdn Infantry Bde has to take over the tasks from the British troops in Lochem and to put a class 40 bridge over the canal to the north of it. 4th Cdn Armd Bde will push off from Ruurlo and take Delden and Borne.³²

1. War Diary Guards Armoured Division, 1 April
2. War Diary 30th Corps, Appendix "A", 1 April
3. War Diary 30th Corps, Air Notes no. 255, 1 April
4. Air Report, 1 april 1945, sheet No. 2928, 2929
5. Twentsch Nieuwsblad (=regional paper), 29 March 1945
6. Sgt Parker, Diary "C" Squadron 49th Tank Regiment
7. War Diary 5th Bn Coldstream Guards, 1 April
8. War Diary 8th Armd Bde, 1 April
9. Mr Brouwer, leader of resistance group Brouwer from Lochem, managed to prevent the blow-up of the bridge across the Berkel river, source: A. Dieperink
10. H.J. ten Broeke e.a. Lochem in Oorlogstijd (Wartime Lochem) 1940-1945, p. 185
11. A. Reddish, Sherwood Rangers, The Final Advance, page 59
12. 30 March Lochem bridge blown up. Three German soldiers are killed: Eugen Fuss, Rolf Kelle and Werner Winter, source: A. Dieperink
13. War Diary 4th Bn The Wiltshire, 1 April 1945
14. War Diary 112th Fd Regt RA, 1 April
15. Percy Upton, Diary
16. War Diary 1 Worc. Regt, 1 April
17. Capt, J.W. Smith, The Liberation of Diepenheim on 1 April 1945, p. 3, abridged version
18. Stichting Behoud Delden (Foundation for the Preservation of Delden), Delden 1940 - 1945
19. War Diary GAD, 1 April
20. R. Orde, Second Household Cavalry Regiment, p. 473
21. Mrs. Prinsen-Schipper, interview 11 Aug 1998
22. War Diary GAD, 1 April
23. War Diary 7th Bn The Hampshire Regt, 1 April
24. W. Heitling e.a., De Twenthekanalen (The Twenthe Canals), p. 145
25. War Diary GAD, 1 April
26. B.J.F. Wennekink e.a., Ambt-Delden 1940 - 1945, pp. 123, 124
27. Mrs. Moge-zomp, telephoned information 21 Aug 1998
28. War Diary GAD, 1 April
29. Logbook Delden Lock, 1 April 1945: "No navigation because of destruction of lock due to act of war"
30. G. Eksterkate, telephoned information 19 Aug 1998
31. R. Orde, Second Household Cavalry Regiment, p. 477
32. War Diary 22 Cdn Armd Regt, 1 April

■ *Café Frans op de Bult*

Archief: Hellegers

UIT GAVE VAN
STICHTING 'HET PAROOL'
 in samenwerking met N.V. Boek- en Steendrukkerij
ADOLFS & PENNIK
 ENSCHEDDE - HAAKSBERGERSTRAAT 22 - TEL. 3272
 ABBONEMENTSPRIJS NADER VAST TE STELLEN.

10 NUMMER NA DE BEVRIJDING.

VOORLOOPIG ADVERTENTIEARIEF.
 GEWONE ADVERTENTIES 10 CENT PER m.M.
 Advertenties tusschen de tekst 20 cent per m.M.
 Op de voorpagina tusschen de tekst 30 ct. p. m.M.
 VRAAG EN AANBOD: Min. prijs 75 ct. (10 woorden)
 Elk woord meer 5 cent.

Britten en Canadeezen bevrijdden Enschede

Enthousiaste ontvangst door de bevolking.

De Usseler Esch had de primeur.

Legaal...

Daar is 't dan, ons eerste vrije Parool, gesloken in een steurig bevrijdingskied.

Na vijf jaren van ondergrondsch werken — en dat niet alleen in den figuratijken zin — van geheime bijkomsten en clandestien drukken, van angstvolg verborgen copy en drukproeven, van zorguldig voorbereide transporten, van onderlinge kameraridenschap, van genoege om het nieuw uitgekomen nummer, van veel gek en van veel leed.

Want ook aan den kring van Parool-medewerker is de Duitse terreur niet zonder meer voorbij gegaan. Veel van de besten onder ons zijn geentien voor hun ideeën en het past ons, die hun werk mogen voortzetten, op deze belangrijke dag, waarop wij in alle openbaarheid kunnen verschijnen, ondanks hule te brengen aan hun noedachtens...

En nu gaan wij dan opnieuw aan het werk. Grote plannen liggen op hun verweyting te wachten. Voorloopig zal Het Parool in Twente niet komen in het rayon, dat wij ook in onze illigalen tijde de dienst. Naarmate de omstandigheden weer normaler worden, zal dit bezegde over de provincie Overijssel worden uitgebreid, om uiteindelijk te combineren met onze edities in andere gewesten als groot landelijk dagblad te verschijnen. Te zijner tijde de redige zalgebeid vinden, om aan de ideeën, welke ons blad ten grondslag liggen, uitvoerige aandacht te besteden. Kort gezegd, wij zullen de redige social-voortstrevende politiek volgen en daarmee den opbouw van ons land bewust stamullen. De redige heft zich daartoe verzekerd van de medewerking van tal van prominente figuren uit de Noord-Nederlandse politieke en journalistieke wereld, waarvan wij thans reeds de namen kunnen noemen van den oud-minister van justitie, mr. G. J. van der Vliet, hart en den onder dit pseudoniem, onze lezers welbekenden Pieter 't Hoop.

In afwachting van dit alles, zal er, voor wat ons Twentsche editie betreft, een voorlopige samenwerking plaats hebben tusschen de Stichting 'Het Parool' en de N.V. Adolfs & Pennik, wier vroeger werkblad 'Huis aan Huis' voorloopig niet zal verschijnen.

Wij hopen van harte, dat het vertrouwen, hetwelk wij met onze illegale uitgave merkbare onder de Twentsche bevolking hebben gewonnen, ook in den tijd, na wij als nieuwe Twentsche courant openlijk verschijnen, blijft bestendig aanwezig met onze lezers van gedachten kunnen wisselen over de ontzaglijke problemen, welke met de herrijzing van ons land zullen blijven gepaard te gaan.

To our liberators.

Welcome, welcome to Twente, our brave English soldiers and friends! After nearly five years of suffering the barbarities of Nazidom you have come on this Easter Sunday of the year 1945, for ever memorable to us, to free us from the atrocious tyrants, the execrable barbarians, who have persecuted Europe for centuries, driven almost to despair, we have been looking forward to this day to thank you not only for our liberation, but also for what you have done and are doing for the liberation of Europe!

Tankecolonnes van het Britsche leger door-kruisen Twente in alle richtingen en hebben verscheidene dorpen en steden bevrijd. Enschede is thans van alle verzetshaarden gezuiverd en is vast in Engelse handen. Daarmee is de bevrijding van de textielstad een feit geworden.

Onze redacteur bevond zich in de ochtenduren van den Eersten Paaschdag in de omgeving van de Usseleresch. Hij vertelt van zijne ervaringen het volgende:

Het is donker en triest op dezen Paaschmorgen. Dikke wolken lagen over de eschen en een traagere regen sijpelt naar beneden. Geen Paaschweer en geen weer voor een bevrijding en loch mag Twente vandaag het groote nieuws met reden verwachten. Gisteravond werden de eerste tankspitsen gemeld in de omgeving van Haaksbergen in de richting van Beekelo en het zal niet lang meer duren of ze zullen hier ergens te zien zijn. Ik zit aan den kant van den weg en zie tusschen Enschede en Beekelo, onder een boom. Het is een mistroostig gezicht die dikke grauwe lucht en terwijl ik m'n laatste restje eijgenbouw tot een sigaret verwerk, vraag ik me af, wal me eigenlijk hier te doen heb en heft gedruven. Het is toch eigenlijk wel wat dwaas om aan te nemen, dat je over dezen landelijken weg in Usselo de pantsers van Montgomery moet verwachten. En toch... waarom ook niet? Er klinken dofte dreuven in de verte. Waarschijnlijk artillerie, ergens in Duitschland, of zware tanks.

Het groote oogeblik.

En dan gebeurt het met grootste moment van ons leven! Er klinkt gemas van roland materiaal over de keien. Geruust, dat naderbij komt en dat zich laat ontleden tot het geluid, dat we al vaker van Duitse tanks hebben gehoord. Maar we weigeren kortweg te geloven, dat het bij plotseeling op ons eenlike bevestiging zullen beleven.

Daar schittert iets kleins door de boomen op de kronning. Iets van boote beppen... en dan zien we te kleine klankkierige tanks, bespannen met rood-wit-blauwe en oranje doeken, die recht op ons af komen. Het lijkt onbestaanbaar. Na vijf lange jaren daar plotseling het rood, wit en blauw ergens in Usselo op je af te zien stormen. Daar zijn ze dan, onze bevrijders. Hoog zepen in hun geschuts, uitgeest met prima wapens en een complete zend- en ontvanginstallatie, correct gekleed in khaki-uniformen met karakteristieke barel, vormen zij de boven- en hun panisiers, uitgerust met alle kanen en geweren in de Weh. Nijhuisstraat maakt de colonne halt. En onmiddellijk worden de tankwagens omstuw door een juichende menigte. Mannen, vrouwen en jongens en meisjes

Hier op deren landweg beleven wij onze bevrijding. En we kunnen 't maar niet begriepen. Het lijkt allemaal zoo onwettelijk. Het ogenblik, waarop we vijf lange jaren hebben gewacht... Je lucht, je wult met beide handen, je roept iets vreemd onverstaanbaar en ik gejoel, dat ik ook 'n beetje vreemd me 'n gezicht heb staan trekken. Bevrijd...! Geallieerde tanks in Usselo, wie in Enschede zoo 't geboven?!

"Bin 't molfen"

Als de derde en vierde tank langs ons heen rolt, mindert de eerste vaart, blijbaar om aan de hand van de kaart bij het kruispunt de juiste richting te bepalen. De man boven in den toren wenkt me, om me te vragen, hoe hij het snelst in 'Jenschiede' komt...

En daar komen ook al de eerste bevrijden hun huizen uit. Boeren in hun hemsduimen en zenderboeren komen met open mond het wonder aanschouwen.

"Bin 't molfen menne...?"
Nee, 't zijn geen molfen gelukkig, 'Engelschen?'"

Ja, wat 't nu eigenlijk precies wilt zijn, weten we zelf niet.

Uit een gesprek, dat we met sommige hanner ladden, blijkt echter, dat het inderdaad Engelschen zijn. All England!

Troepen van het 2e Britsche leger onder generaal Dempsey, dat bestaat uit Britten en Canadeezen. Zijn vijf vanmorgen opgerukt vanaf Haaksbergen en dringen nu met een kleine colonne binnendoor op naar Enschede.

Onbeschrijflijk enthousiasme.

Als we den sympathieke Brit, die uit Nottingharn bijt te komen, bedankt hebben voor zijn initiatief, rolt de colonne weer verder voort over den Bruggetsteeg, waar enthousiaste bewoners met onbeschrijflijke geestdrift het rood-wit en blauw begroeten. Ze juichen en hullen en zwaaien met oranje wimpels en nationale vlaggen. En de Tommy's laten zich dit hulde-betoon met zichbaar genoege wettvalligen. Ze tronen met lachende gezichten en wijven naar alle kanten.

In de Weh, Nijhuisstraat maakt de colonne halt. En onmiddellijk worden de tankwagens omstuw door een juichende menigte. Mannen, vrouwen en jongens en meisjes

verdringen zich om de bevrijders. Enkele enthousiastelingen klimmen boven op de tanks en waarachtig, daar komen zoovaar de eerste Engelse sigaretten en niet je een of twee, maar bij handen vol, worden ze onder de mannen verdeeld.

Meisjes en kinderen krijgen chocolade en bonbons en het is een onbeschrijflijk genoege en bijt je menschen daar rond te zien loopen met vroolijke gezichten.

En zoo gaat het overall, waar we de Tommy's op hun tocht door Enschede volgen.

Overal menschen, die hun vreugde uitjuchten. Iedereen praal tegen iedereen en het is treffend te zien, hoe zich onder die juichende massa menschen bevinden, die zich lanchen of kortere tijd voor den Duitschers hebben moet schuilhouden. Voor hen was dit de dag van hun leven. We bedoelen hier in de eerste plaats onze Joodsche medeburgers, die hier en daar uit hun goed verborgen schuilhoeken te voorschijn kwamen, onwettig tegenover zoo'n groot gekuk.

Dit was de dag van hun leven. Van hun leven. We bedoelen hier in de eerste plaats onze Joodsche medeburgers, die hier en daar uit hun goed verborgen schuilhoeken te voorschijn kwamen, onwettig tegenover zoo'n groot gekuk.

De wand, burgemeester, de heer W. R. Jager, had reeds daags te voren in overleg met de bureaux van het Militair Gezag noodzakelijk achten. Het Militair Gezag zal slechts dan ze 't ingrijpen, indien een krachtig geprotest, dan waartoe het burgerlijk gezag in staat is, is gewenscht.

Dit Militair Gezag wordt uitgeoefend door den Chef Militair Gezag, die in de provincie en in sommige gemeenten wordt bijgestaan door commissarissen. Deze Chef is rechtstreeks verantwoordig schuldig aan de Nederlandsche regering en is gemachtigd handelend op te treden op alle tusschen van het openbaar leven, zooals volksgezondheid, eco-

Het stadhuis bezet.

Terwijl de omsingeling van Enschede voltrok, naderden Britsche colonnes tegen drie uur het centrum van de stad. De militaire commandant bevond zich onder een sedert gisteren middag bezet. Het nu het geal gezag in Enschede in handen. De chef der secretarie, mr. J. W. A. van Hattum was reeds in de ochtenduren op het stadhuis verschenen om daar het burgerlijk gezag over te nemen.

De wand, burgemeester, de heer W. R. Jager, had reeds daags te voren in overleg met de bureaux van het Militair Gezag noodzakelijk achten. Het Militair Gezag zal slechts dan ze 't ingrijpen, indien een krachtig geprotest, dan waartoe het burgerlijk gezag in staat is, is gewenscht.

In Glanerbrug.

In Glanerbrug kon men terecht spreken van een triomfantelijken intocht der geallieerden. Tevoren kon men over den langen Zuid-Enschmarker Rondweg al eindeloze colonnes tanks door de velden zien trekken als een machtige demonstratie van onoverstaanbare macht. (Vervolg pag. 2 te kolom.)

Uitvoering van landsbestuur door Nederlandsch Militair Gezag.

Burgerlijke organen worden zooveel mogelijk ingeschakeld.

In een Londen verschenen nummer van de Nederlandsche Staatscourant is voor de bevreemde Nederlandse gebieden de Bijzondere Staat van Beleg afgekondigd. In deze afkondiging wordt gezegd, dat het militair gezag in de bevreide gebieden wordt uitgeoefend door of vanwege den Chef Militair Gezag. Zoolang het Nederlandsche gezag niet ter plaatse is, volgen de gezaggetrouwe civiele autoriteiten de aanwijzingen aan het geallieerde opperbevel.

Bevrijd gebied blijft militair terrein.

Door het in het leven roepen van het officiele lichaam, het Militair Gezag, wordt een rechtstreeksche inneming van het geallieerde opperbevel in het openbare leven zoo mogelijk mogelijk voorkomen. Inmers, zoals verder uit een mededeling van den Regeeringsvoorzitendingsdienst blijkt, berust het gezag den eersten tijd na de bevrijding uitsluitend en alleen in handen van het geallieerde opperbevel. Het is duidelijk, dat het gebied, dat weliswaar van vijanden is gezuiverd en bevrijd, voorloopig toch altijd nog blijft behoren tot militair operatieterrain, waar alleen het geallieerde opperbevel kan beoordeelen, welke maatregelen gewenscht en noodzakelijk zijn.

Teneinde echter de Nederlandsche volkshoofdschouwing voor zoo snel mogelijk normaal te doen functioneren, heelt men de uitvoering van dat gezag, zooveel mogelijk overgelaten aan het Nederlandsch Militair Gezag, dat op zijn beurt weer de burgerlijke bestuursorganen zal inschakelen, teneinde geen moeilijkheden te veroorzaken, waar dit niet strikt noodzakelijk is. In de praktijk komt het er dus op neer, dat alle gezagsgetrouwe burgerlijke autoriteiten hun taak dienen te hervallen en die maatregelen te treffen, welke zij in overleg met de bureaux van het Militair Gezag noodzakelijk achten. Het Militair Gezag zal slechts dan ze 't ingrijpen, indien een krachtig geprotest, dan waartoe het burgerlijk gezag in staat is, is gewenscht.

Dit Militair Gezag wordt uitgeoefend door den Chef Militair Gezag, die in de provincie en in sommige gemeenten wordt bijgestaan door commissarissen. Deze Chef is rechtstreeks verantwoordig schuldig aan de Nederlandsche regering en is gemachtigd handelend op te treden op alle tusschen van het openbaar leven, zooals volksgezondheid, eco-

N.S.B.-ambtenaren uitgeschakeld.

Voorts wordt door de Nederlandsche regering bekend gemaakt, dat van bevoegde ambtverrichting zijn uitgesloten alle, al of niet tijdens de bezetting benoemde bestuursambtenaren, die lid, sympathiseerder of begunstiger zijn of zijn geweest van eenigerlei nationaal-socialistische of fascistische organisatie. Het spreekt vanzelf, dat niemand aan deze personen gehoorzaamheid is verschuldigd.

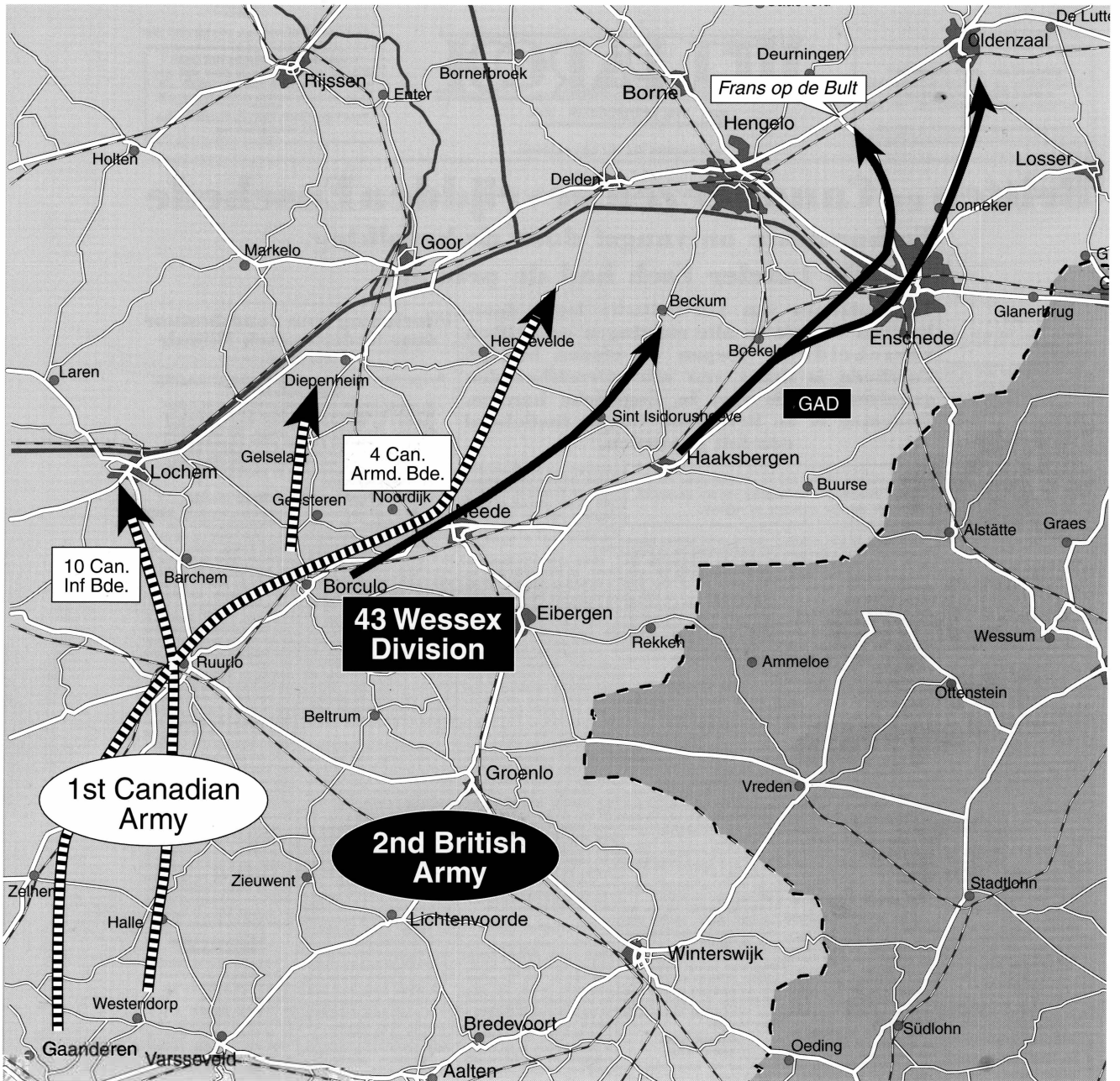
Duitschers ontruimen ons land.

Van het front in Nederland wordt hedenmiddag gemeld:

Het 1e Canadese leger is tusschen Arnhem, Nijmegen en Heerlen overgegaan. Pantsercolonnes rukken op ten Noordoosten van Enschede. Een gebied tot 10 KM ten Noorden van Oldenzaal is van Duitschers gezuiverd. Het D.N.B. meldt „zware afweergewachten tusschen Neder-Rijn en Enschede“ en „zware afweergewachten in de omgeving van Burghsteyn“. Het 2e Amerikaanse leger vocht in Kassel, get 7de in Würzburg.

Volgens het D.N.B. wordt gevochten te Saas, Lippstadt en Heelsumhausen. Bij Lippstadt is de versing van de legers van Montgomery en Hodges een feit geworden. De Engische radio maakt bekend, dat de Duitschers bezig zijn met de afsluete ontruining van Nederland. Volgens nog onbevestigde berichten zouden luchtmachten in meerdere Nederlandse gebieden plaats hebben. Rotterdam zou zijn bevrijd.

Plannen 2 april

INFOGRAPHIC MARCEL WAANDERS